

Full diocesà

8 d'octubre del 2017

p6 – 12 d'octubre, la Mare de Déu del Pilar

p7 – Declaració episcopal sobre Catalunya

Un nou futur és possible: siguem artesans de pau

Els fets viscuts en aquests darrers anys i les violències dels darrers dies em porten a dir-vos que és possible un nou futur on regni la pau i la concòrdia. Per això, els qui volem ser seguidors de Crist hem de ser protagonistes, en aquest moment històric, essent artesans de pau.

Cerquem sens defallir la cultura del diàleg en el respecte i el reconeixement de l'altre en la seva dignitat i en la seva diversitat de pensament. Aquest és temps de construir ponts vers l'altre, de ser propers a la família i amics. No us allunyeu dels qui pensen diferent, ans considereu-los com a germans. Us convido a enraonar, a teixir el bé comú amb les vostres idees amb concòrdia. Com a bons artesans –per a tot hi ha un temps– no busqueu la immediatesa, estimeu sense límits.

Això demana eradicar del nostre cor qualsevol espurna d'odi o rancúnia. Promoure la pau significa dir no a qualsevol violència i, alhora, ser portadors del perdó i la misericòrdia que rebem de Déu. Jesús ens diu: *estimeu els vostres enemics, pregueu pels qui us persegueixen* (Mt 5, 44). Perdoneu així els qui us hagin pogut causar mal. Posem la nostra esperança en Crist, que és la roca que no falla.

Preguem per la pau i la justícia, amb el convenciment que l'únic que pot tocar i transformar el nostre cor és Déu mateix.

Romà, bisbe de Vic
Vic, 3 d'octubre del 2017

«La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici»

Diumenge XXVII durant l'any / Cicle A

Lectura del llibre d'Isaïes

Dedico aquest cant al meu estimat, cant de l'enamorat a la seva vinya. El meu estimat tenia una vinya al turó de Ben-Samen. La cavà, la netejà de pedres, hi plantà els millors ceps, construï al mig una torre de guàrdia i hi va fer un cup tallat a la roca. Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres. I ara, si us plau, habitants de Jerusalem i homes de Judà, feu de jutges entre jo i la meva vinya. Què podia fer per ella que no ho hagi fet? Per què em dóna raïms agres quan jo n'esperava bon raïm? Doncs ara us diré què penso fer a la meva vinya: li trauré la tanca, i que els ramats la brostegin, enderrocaré el seu clos, i que el bestiar la trepitgi. La deixaré abandonada. No la podaran ni la cavaràn, hi creixeran argelagues i cards, i manaré als núvols que no hi deixin caure la pluja. La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel, i els homes de Judà són els ceps que ell havia preferit. N'esperava justícia, però no hi veu sinó injustícies; n'esperava bondat, però hi sent el clam dels oprimits.

(5, 1-7)

Salm responsorial

La vinya del Senyor és el poble d'Israel.

(Salm 79)

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

(4, 6-9)

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: «Escolteu una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construï una torre de guàrdia, hi deixà uns vinyaters que la

cultivessin, i se n'anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però aquells vinyaters els van agafar, i a un, li van pegar; a un altre, el van matar; a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els tractaren igual. Finalment els envià el seu fill, pensant que, almenys el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, què farà amb aquells vinyaters?» Li responen: «Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema.» Jesús els diu: «No heu llegit mai allò que diu l'Escriptura: La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar.»

(21, 33-43)

«N'esperava justícia,
però no hi veu
sinó injustícies;
n'esperava bondat,
però hi sent el clam
dels oprimits»

Crònica d'un fracàs exitós

Jean Hakolimana, prev.

La primera lectura i l'evangeli d'aquest diumenge es porten una distància de casi mil anys. Curiosament, coincideixen en l'anàlisi de la realitat creient, sota la metàfora de la vinya. Una vinya plantada, cuidada, amb bones expectatives, però que, contra tot pronòstic, és decebedora en el seu rendiment. Aquesta vinya és la metàfora de la salut del pla de Déu sobre la humanitat. Aquest pla, en els temps antics, es va materialitzar en l'elecció del poble jueu. En el nostre temps, es dona en l'Església, sacrament visible del Regne de Déu. En ambdós casos, es posa de manifest mancances i infidelitats. D'aquí que alguns parlen del projecte de Déu en termes de fracàs. Tanmateix, ambdós casos ofereixen també una salut sorprenent a dintre de llur debilitat. De tots els pobles i imperis del temps de l'AT, no en coneixem cap que s'hagi mantingut, entre proves, fins al nostre temps, excepte el poble d'Israel. En temps de Jesús, sobraven candidats millor situats que la comunitat cristiana, per resistir al desgast del temps. Misteriosament, van desaparèixer sense deixar ni rastre. Perquè és manté l'Església? "És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen".

Els creients sabem que no som els únics protagonistes de la nostra història. Si fos així, ni Israel ni l'Església haguessin mantingut un mínim de salut a dintre de les seves debilitats. Els creients sabem que el Senyor porta el timó de la nostra història cap a la victòria final, malgrat les nostres debilitats com a col·laboradors seus. Això ens anima i ens omple d'esperança, quan sabem que Déu no deixarà mai d'obrir camins de vida i salvació davant nostre. Per això, "Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica".

La imatge

Aquell home s'hi havia fet: havia despedregat com tocava, havia bastit els murs de tanca i el cup; la seva vinya feia goig. Li van fallar els vinyaters, i molt. Ni tan sols li van respectar el fill, que acomplia la voluntat del Pare i havia anat a recollir la collita.

Déu tanmateix no s'atura: passarà la vinya a uns altres i, tot ressuscitant el Fill, el constituirà coronament de tot.

El fill de la vinya (1886-94). James Tissot

Lit. hores: Setmana III

9 dilluns

— Sant Dionís, bisbe i companys màrtirs (s.III)

— Sant Joan Leonardi, prevere (1541-1609)

Joan 1,1-2,1-11 / Salm Joan 2,3.4.5.8. / Lluc 10,25-37

10 dimarts

— Sant Tomàs de Villanueva, bisbe (1486-1555)

Joan 3,1-10 / Salm 129 / Lluc 10,38-42

11 dimecres

— Santa Soledat Torres Acosta, verge (1826-1887)

— Sant Joan XXIII, papa (1881-1963)

Joan 4,1-11 / Salm 85 / Lluc 11,1-4

12 Dijous

— La Mare de Déu del Pilar

— Sant Serafí, religiós (1540-1604)

— Sant Guifré, bisbe (674-709)

1 Cròniques / Salm 26 / Lluc 11,27-28

13 divendres

— Sant Eduard, rei (1002-1066)

Joel 1,13-15; 2,1-2 / Salm 9 /

Lluc 11,15-26

14 dissabte

— Sant Calixt, papa i màrtir (155-222)

— Santa Fortunata, màrtir (c281-c298)

Joel 3,12-21 / Salm 96 / Lluc 11,27-28

15 diumenge XXVIII de durant l'any / Cicle A

— Santa Teresa de Jesús, doctora de l'Església (1515-1582)

Isaïes 25,6-10a / Salm 22 / Filipencs 4,12-14.19-20 / Mateu 22,1-14

Els nous beats fills de la nostra diòcesi (I)

Beatificació de màrtirs claretians (21 d'octubre) i vicencians (11 de novembre)

Joan Maria Alsina

Nasqué el 5 d'octubre de 1874 a Seva, en el si d'una família nombrosa. Ingressà en els claretians i va professar el 8 de desembre de l'any 1900. Fou ordenat sacerdot a Saragossa en 1907. Fou

destinat a Cervera, Alagón, Aranda de Duero, etc.

Posseïa un gran talent pràctic, no gaire especulatiu. Tenia molta fe, era molt devot del rosari i bon predicador, tot i que tenia un caràcter una mica rústic.

Pel juliol de 1936, fou detingut al tren de Sant Guim a Manresa, on fou empresonat a mans del comitè. Fou assassinat i el seu cadàver abandonat a la carretera de la font del Bosc, entre el Burés i Rellinars.

Joan Capdevila

Nasqué el 30 d'octubre de 1883 a Sovelles. Va ingressar en els claretians de Cervera com a germà coadjutor l'any 1900 i professà l'any següent.

Exercí els oficis de sastre, porter, administrador del full setmanal *La Fiesta Santificada* i encarregat d'una editorial.

Era una persona fidel, de confiança, que no parlava mai malament de ningú. Una sòlida vida de pietat el va preparar per al martiri.

La revolució el va agafar a Barcelona, on fou detingut i afusellat la nit del 25 al 26 de juliol.

Jacint Blanch

Nasqué a Vilanova de Sau el 27 d'abril de 1868, d'una família en què tots els fills es van fer religiosos: cinc claretians i una religiosa.

Començà essent seminarista de

Vic i després demanà l'ingrés a la congregació claretiana, on professà en 1885. Set anys més tard rebia l'ordenació sacerdotal a Saragossa.

Tenia una gran saviesa pràctica. La Setmana Tràgica el va agafar a Sabadell. Va predicar moltíssims exercicis espirituals a religioses i celebrava cada dia la Missa, encara que tingués febre.

En esclatar la revolució, fou acollit a la casa de la família Bofill, on fou arrestat. El 21 d'agost de 1936 fou afusellat.

Emili Bover

Nasqué a Castellderçol el 31 de setembre de 1868. Professà com a claretia l'1 d'octubre de 1888 i al gener de 1898 fou ordenat sacerdot. Durant dos anys fou missioner a Xile.

Era un gran predicador i tenia el do d'ajudar a molts a trobar la seva vocació. En una sola predicació per terres gironines, 56 nois van entrar al postulatat claretia. Li agradava molt enquadrar llibres i fou bibliotecari en diverses cases claretianes.

Durant la revolució, es refugià a Cervera a casa del farmacèutic Josep Civit, on fou detingut. El 20 d'agost de 1936 fou afusellat després d'exclamar 'Visca Crist Rei' i de perdonar i besar les mans als seus assassins.

A peu del monestir de Sant Joan de les Abadesses a Sant Feliu de Guíxols

Manel López Ceballos, prev.

Tot va començar quan dos ex-alumnes de vint-i-quatre i divuit anys m'enviaren un whatsapp. El primer em va dir que s'avorria al sofà i que a veure si li organitzava una aventura. Volia omplir la seva vida i descobrir la força de viure. La vida és massa apassionant per a deixar-nos encadenar per la rutina. El segon m'explicava que havia superat un tumor de laringe i que li agradaria fer alguna activitat amb sentit. Doncs posem fil a l'agulla i els vaig proposar fer a peu la ruta del carrilet de St. Joan de les Abadesses a St. Feliu de Guíxols, 120 km.

Lleugers d'equipatge, sortírem el 24 de juliol a les set del matí, darrere de l'absis del Santíssim Misteri de St. Joan, on resàrem un parenostre. Després de 24 km arribàrem a Olot.

L'endemà marxàrem a les cinc de la matinada seguint els indicadors de la via verda. Férem una suau pendent des d'Olot fins a Amer, uns 31 km. Vàrem veure el miracle del naixement del nou dia: Lloat sigueu, Senyor Déu nostre, per la bellesa del nou dia. Arribats a Amer, després de sopar, mentre preniem la fresca, l'ex-alumne més jove em diu: «Saps? Em recordo d'una frase que vaig llegir i que m'ajudava molt en les crisis de la malaltia que he viscut. Diu així: "En els nivells més profunds del nostre ésser és on es troben les esperances més radicals de l'home, entre les quals destaca la necessitat de donar un sentit a la vida, de tenir experiència de Déu."» I continuà dient: «Amb la meua malaltia em veia perdut, no trobava sentit a res. Ara dono gràcies a Déu perquè amb aquesta aventura que estic fent aprenc a viure plenament cada experiència, a veure allò de bo que hi ha en tots, començant per un mateix.»

El dimecres reiniciem la marxa cap a Girona (25 km), passant per deveses, i en el seu darrer tram la ruta transcorre pròxima al Ter, tot un espectacle de corrent i salts d'aigua. Al vespre, en la fresca del barri antic de Girona, prenent un refresc, vàrem poder parlar i reflexionar. El jove de vint-i-quatre anys es queixava que no veia futur en la seva vida perquè no tenia treball. El més jove li contestava: «La gent necessita més amor que ajudes materials, un somriure val més que els diners. Donar companyia, somriures, amistat... com ens estem donant nosaltres, és viure ja un retall d'eternitat aquí a la terra.»

El dijous, vam iniciar la nostra ruta preparats amb els frontals a les quatre del matí perquè aquell seria el tram més llarg, de 40 km. És un pendent molt suau, des de Girona a St. Feliu. Fent camí, i esmorzant a Cassà de la Selva, el jove de divuit anys em demana: «Estimant molt viurem una mica més després de la mort?» Li responc: «Apostant per la utopia, per l'esperança, pels somnis, encara que ens equivoquem, estem ja vivint en plenitud en el nostre pelegrinatge per la vida. L'eternitat comença en el nostre dia a dia... Cercar el somriure en les autèntiques coses de la vida: en la mirada d'un nen, en el cant d'un ocell, contemplant un arbre, una flor, un paisatge, una sortida o una posta de sol, en el cant de l'aigua de la font o del rierol, l'amistat... Tot això són espurnes de vida eterna, són petjades que l'home que fa camí per la vida va deixant.» A la fi arribàrem a St. Feliu de Guíxols a la una del migdia. Després de dinar i de descansar, vàrem anar al monestir a donar gràcies a la Mare de Déu dels Àngels per haver arribar sans i estalvis. Van ser uns dies de sentit, de pregària, de contemplació i de compartir, en què descobreixes que al final el que sempre queda és l'amor.

La Mare de Déu del Pilar

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

En el barri barceloní de Sant Pere (molt a prop del santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda, que atenen pastoralment els frares caputxins des de l'any 1884) hi ha un carreró dedicat a la Mare de Déu del Pilar, que, fins a començament del segle XIX, era conegut amb el nom de «carrer d'En Cuc». En aquest carrer hi ha la casa natal de sant Josep Oriol i també s'hi venera una capelleta dedicada a la Mare de Déu del Pilar, que estava col·locada en una façana per iniciativa d'un devot marià en acció de gràcies després de les pestes del segle XVII que assolaren Catalunya.

Fou a partir de l'any 1621 que la Ciutat Comtal, fortament flagel·lada per la pesta, va recórrer en la seva pregària a la Mare de Déu invocant-la sota l'advocació del Pilar, que aleshores es venerava en un altar propi situat a l'església de Sant Jaume. Acabada l'epidèmia, i en acció de gràcies per tan favorable intercessió, el Consell de Cent la proclamà especial Patrona de Barcelona i confià als frares caputxins la celebració d'una missa quotidiana a l'altar de la Mare de Déu del Pilar. Aquesta missa se celebrà ininterrompudament fins al període de les exclaustacions del segle XIX.

L'església de Sant Jaume (edificada en el lloc on, segons la tradició, havia predicat l'apòstol sant Jaume) fou malaguanyadament enderrocada l'any 1823 per tal de bastir-hi la famosa plaça que duu aquest nom de l'apòstol. Com a conseqüència de la remodelació de la més famosa plaça barcelonina, la imatge de Nostra Dona del Pilar, secularment venerada a l'església de Sant Jaume, fou traslladada, inicialment, a l'església de Santa Mònica i, després, es portà a la dels trinitaris, edifici on ara hi ha establerta l'actual parròquia de Sant Jaume.

Una imatge es venerava a l'antiga església barcelonina de Sant Jaume

L'any 1786 els frares caputxins del convent de Santa Madrona (situat on ara hi ha la plaça Reial) introduïren, en les celebracions de l'antiga església de Sant Jaume, una nova devoció mariana que titularen *El Santíssim Rosari del Pilar*, una nova devoció que hauria d'esdevenir un dels més cèlebres rosaris cantats i meditats de la Barcelona del segle XVIII, propis d'aquella religiositat popular animada pels franciscans-caputxins en la Catalunya del Barroc.

A propòsit d'aquesta especial protecció de la Verge del Pilar envers els ciutadans de Barcelona, foren estampats alguns goigs en acció de gràcies. En una de les edicions del segle XIX hi ha una tornada que fa: «Puix vostre auxili sens par / tots els nostres mals desterra, / gardeu-nos de pesta i guerra, / Verge Santa del Pilar.» Il·lustra aquesta nota un gravat de la Mare de Déu del Pilar amb l'apòstol sant Jaume acompanyat d'un devot pelegrí, que fou estampat a la impremta de la vídua de Sierra i Martí ubicada, justament, a la famosa barcelonina plaça de Sant Jaume.

Declaració sobre la situació a Catalunya

De la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola

1. Davant la greu situació que es viu a Catalunya, amb gran preocupació en la resta d'Espanya, els bisbes volem en primer lloc fer nostres els desitjos i sentiments manifestats recentment de forma conjunta pels bisbes amb seu al territori de Catalunya, autèntics representants de les seves diòcesis.

2. Especialment convidem a la pregària pels qui en aquest moment difícil «tenen la responsabilitat, en el govern de les diferents administracions públiques, de la gestió del ben comú i de la convivència social», a fi que tots siguem guiats «per la sensatesa, i el desig de ser justos i fraterns», i amb responsabilitat «avançar en el camí del diàleg i de l'entesa, del respecte als drets i a les institucions i de la no confrontació, ajudant al fet que nostra societat sigui un espai de fraternitat, de llibertat i de pau» (Comunicat dels bisbes de Catalunya, 20-9-2017).

3. En aquests moments greus la veritable solució del conflicte passa pel recurs al diàleg des de la veritat i la recerca del bé comú de tots, com assenyala la Doctrina Social de l'Església. El papa Francesc ens indica que «és hora de saber com dissenyar, en una cultura que

privilegiï el diàleg com a forma de trobada, la recerca de consensos i acords, però sense separar-la de la preocupació per una societat justa, amb memòria i sense exclusions» (Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, núm. 239).

4. Per a fer possible aquest diàleg honest i generós, que salvaguardi els béns comuns de segles i els drets propis dels diferents pobles que conformen l'Estat, és necessari que, tant les autoritats de les administracions públiques com els partits polítics i altres organitzacions, així com els ciutadans, evitin decisions i actuacions irreversibles i de greus conseqüències, que els situïn al marge de la pràctica democràtica emparada per les legítimes lleis que garanteixen la nostra convivència pacífica i originin fractures familiars, socials i eclesials.

5. Com ja hem assenyalat els bisbes, en una altra ocasió també difícil per a la nostra convivència democràtica i pacífica, «és totalment necessari recuperar la consciència ciutadana i la confiança en les institucions, tot això en el respecte de les lleis i principis que el poble ha sancionat en la Constitució» (XXXIV Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola, 28-2-1981).

6. Finalment, reiterant la nostra crida a l'esperança i a la pregària a Déu, a la serenitat i entesa, oferim la nostra col·laboració sincera al diàleg en favor d'una pacífica i lliure convivència entre tots.

Madrid, 27 de setembre del 2017

El llibre

Monestirs, història i art

Valentí Zapater

CATALUNYA

Editorial Sua

17,60 euros

Del sobri romànic a l'acolorit modernisme. De les altes roques dels Ports a les ufanoses fagedes del Canigó. Els monestirs acostumaven a tenir una estreta relació amb la natura, ja fos per a trobar l'aïllament adient com per a disposar dels recursos necessaris amb vista a sostenir la seva economia.

Aquest llibre recull trenta monestirs i trenta rutes a peu que permeten de conèixer l'entorn natural en què s'ubiquen, a més de l'arquitectura, l'art, la història, l'espiritualitat, les llegendes i tot el que ofereixen al visitant, des de productes com vins i melmelades fins a allotjament turístic o cel·les per a recessos.

Enamorat del paisatge, la natura i les muntanyes, Zapater —escriptor i fotògraf— comparteix aquestes passions en el seu web o en publicacions com el *National Geographic*.

Glossa

Mirada esperançada i agraïda

Romà Casanova, bisbe de Vic

Sant Feliu de Savassona

El futur sempre ha de ser mirat per un cristià amb esperança. Som sempre en mans de Déu. El Senyor del món i de la història és Jesucrist. Podran passar moltes coses, molts canvis, però sempre el món, el gran món i el nostre petit món, seran sempre en mans de Déu. Aquesta és la lliçó de la història: la veritat pateix, és perseguida, però mai no mor. Perquè es pot viure sense moltes coses, però mai, a la llarga, sense la veritat. No hi ha res que es pugui mantenir sense veritat. Per això la mirada cristiana sempre és d'esperança. El món, el cor dels homes, no ha estat creat sinó per a la veritat i l'amor. Ambdues realitats unides indissolublement. La mirada d'esperança cristiana del món i de la història és fonamentada en Crist, Senyor del món i de la història, i en el mateix cor de tota persona cridada a viure la veritat en l'amor i l'amor en la veritat.

El passat ha de ser viscut per un cristià amb agraïment. Agraïment a Déu, font de tot bondat i tot bé, per tots els dons rebuts; i, al mateix temps, també agraïment per la seva misericòrdia. Perquè no ho hem fet tot bé, perquè hem tingut mancances i pecats, per tots els nostres silencis i omissions. Una mirada agraïda, però, al passat, és sempre molt sana. Hi ha un perill –que es repeteix en to-

tes les generacions– d'un més o menys reconegut orgull de pensar que el que han fet altres generacions no ha estat bo i és mirat amb un cert menyspreu. La mirada agraïda al passat per a un cristià significa contemplar els signes de l'obra de Déu en la humanitat. Malgrat el seus pecats i errors, els qui ens han precedit ens han deixat una herència que ha fet possible una convivència en pau, que ha permès un present de desenvolupament i llibertat. Hem de pregar perquè això no es perdi, sinó que s'intensifiqui en el que és positiu i es purifiqui en el que és negatiu.

En aquest curs pastoral, fixant l'objectiu en la nova evangelització, volem posar la mirada en Jesús, llum dels pobles, i descobrir la petjada de Crist en el cor dels homes i dones de la nostra terra, donant com a fruit, malgrat els pecats i errors dels fills de l'Església, aportacions diverses en la cultura i en la llengua, en la literatura i en la ciència, en l'art i en l'arquitectura, en l'educació i en la sanitat, en el teixit social i en les iniciatives de caritat i assistència. I això per al bé de les persones i famílies, dels pobles i de les ciutats. És aquest un exercici de caritat per al bé de tots, per a no perdre'ns en l'engany d'un futur sense passat.

